

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2007

Citazzjoni Numru. 858/2002

Leserlie Caruana.

-vs-

Brian Cauchi.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fl-24 ta' Lulju, 2002 li permezz tagħha l-attur ippremetta:

Illi fit-13 ta' Awissu, 2000 għal ħabta bejn 12.00 u 12.30 fi Triq Clarence Msida seħħ inċident awtomobilistiku bejn il-karozza tal-konvenut u dik ta' Charles Formosa, għal liema inċident il-konvenut kien unikament responsabbli minħabba nuqqas ta' tħaris ta' regolament tat-traffiku u ta' komportament mistenni

da parti tiegħu minħabba liema aġir l-attriċi li kienet passigġiera fil-vettura misjuqa minn Charles Formosa soffriet danni.

Illi dawn id-dann kemm bħala danni emergenti u kemm bħala *lucrum cessans* jikkonsistu f'danni personali u fil-feriti rapportati mill-attriċi fl-imsemmi incident u l-kura li ħadet għal istess.

Illi minkejja kull interpellazzjoni ma kienx hemm risarciment mill-konvenut.

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. Tiddikjara lill-istess konvenut responsabbli għad-danni sofferti mill-attriċi kemm bħala danni emergenti kif ukoll bħala *lucrum cessans* fl-incident stradali li seħħ fit-13 ta' Awissu, 2000 ġewwa Clarence Str, Msida;

2. Tillikwida d-danni kaġonati, jekk hemm bżonn permezz ta' periti nominandi;

3. Tikkundanna lill-konvenut għal ħlas tad-danni hekk likwidati.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut inkluża tal-ittra ufficjali pprezentata kontra tiegħu fis-17 ta' April, 2002, minn issa ngunt biex jixhed in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-atturi maħlufa, u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut, ipprezentata fl-24 ta' Ottubru, 2002, li permezz tagħha eċċepixxa;

1. Illi t-talbiet attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż kontra l-istess attriċi billi għalkemm il-kolliżjoni tat-13 ta' Awissu, 2000,

meritu tal-kawża, verament ġrat minħabba t-tort tal-istess eċċipjenti, l-attriċi ma korritx bħala konsegwenza tal-impatt fiżiku bejn il-vetturi.

2. Illi skond ma ġie riferit lill-eċċipjent mill-kumpanija assikuratriċi tiegħu, id-danni pretiżi mill-attriċi huma esaġerati u possibilment ukoll għal kollox fittizji.

3. Illi wkoll skond ma ġie riferit lill-eċċipjent mill-kumpanija assikuratriċi tiegħu, l-attriċi, mitluba ripetutament sabiex tikkwantifika l-pretensjonijiet tagħha b'mod intelligibbli u sabiex tittrasmetti dokumenti illi setgħu jevidenzjaw il-pretensjoni tagħha, skartat għal kollox tali talbiet u biss baqgħet tirrepeti t-talbiet eżoritanti tagħha mingħajr qatt ma ġġustifikat l-istess. L-eċċipjent jissottometti illi kont ta' tali imġieba għandu jittiehed anke għall-fini tal-kap tal-ispejjeż, ukoll f'eventwalita' ta' eżitu pożittiv tal-kawża għall-attriċi billi l-attriċi għamlitha impossibbli illi din il-vertenza tiġi transatta amikevolment u mingħajr proċeduri ġudizzjarji.

4. Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali nkluz ir-rapporti ta' l-esperti mediċi.

Rat il-verbal tas-seduta tad-29 ta' Novembru, 2006 li permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza għas-seduta tal-lum.

Ikkunsidrat;

Illi fir-rigward tar-responsabilita' ta' l-inċident ma hemmx kwistjoni għaliex il-konvenut qed jammetti r-responsabilita' iżda qed jikkontesta li l-attriċi sofrew xi ħsara permanenti. Jihder ċar pero' mir-rapporti tal-periti mediċi illi

effettivament l-attriċi sofriet tali ħsara b'riżultat ta' l-incident in kwistjoni.

Stabbilita din il-kwistjoni, irid allura jiġi deċiż l-ammont ta' danni li għandhom jiġu akkordati lill-attur in segwitu għall-incident stradali msemmi. Dan il-Qorti se tagħmlu fuq l-iskorta tad-diversi sentenzi li ngħataw mill-Qrati tagħna in segwita tas-sentenza Butler vs Heard fl-1967.

L-attriċi qed tirreklama kemm *damnum emergens* u kemm *lucrum cessans*. Fir-rigward ta' l-ewwel, l-attriċi esebiet diversi dokumenti li jinkludu wkoll korrisondenza li għaddiet bejn l-Avukati u d-ditta assikuratriċi tal-konvenut qabel saret il-kawża. Ġew esebiti wkoll dokumenti simili mill-konvenut. Parti mill-kontestazzjoni hija dwar pagi u *bonuses* li l-attriċi qed tallega li tilfet b'riżultat ta' l-incident. Minn eżami ta' dawn id-dokumenti (senjatament a fol 68) jidher li l-attriċi ħarget fuq *sick leave* mingħajr ma titħallas fis-26 ta' Settembru, 2001 u damet dat-18 ta' Novembru, 2001 meta tterminat l-impjieg (skond hi minħabba l-incident). Għalhekk billi l-paga tagħha kienet mitejn u sebgħa u tletin Lira Maltin (Lm237) fix-xahar tilfet xahrejn paga u cioe' ħames mija u erbgħa u sebgħin Lira Maltin (Lm574). Ma jirriżultax telf ta' bonus jew pagi oħra kif talbet fl-ittri tal-konsulent legali tagħha. Nefqet erba' mija u tletin Lira Maltin (Lm430) spejjeż mediċi li huma dokumentati, iżda t-talbiet tagħha l-oħra fl-ittra a fol 114 tal-proċess m'humieq ġustifikati. Għalhekk bħala danni materjali sofriet elf u erba' Liri Maltin (Lm1,004).

Naturalment hija dejjem il-kwistjoni tal-*lucrum cessans* li tippreżenta dejjem l-ikbar diffikoltajiet. L-incident seħħ fl-2000 meta l-attriċi kellha biss għoxrin (20) sena u għalhekk illum hu għandu ħamsa u għoxrin (25) sena. L-esperti mediċi addizzjonali waslu għall-konklużjoni li hija sofriet disabilita' ta' sitta fil-mija (6%). Dan huwa in sintonija ma' l-ewwel rapport mediku tal-kirurgu Mr. Sciberras u għalhekk se jkun adottat biex tiġi kalkolata s-somma li għandha titħallas. Għandu jingħad li l-attriċi qed tenfasizza l-fatt li minħabba l-incident tilfet l-impjieg u

minhabba nuqqas ta' edukazzjoni formali hu diffiċli għaliha li

ssib impjeg ieħor, iżda ladarba l-Qorti se takkorda danni a bażi ta' disabilita' permanenti, ma tistax tagħti iktar danni minn hekk għaliex allura tkun qed takkorda danni duplikati – ara s-sentenza riċenti ta' din il-Qorti fl-ismijiet Portelli vs Scerri (11 ta' Diċembru, 2006).

Tenut kont ta' l-eta' żagħżugħa ta' l-attriċi, il-Qorti se tadotta *multiplier* ta' tletin (30) sena. L-attriċi kellha l-paga msemija ta' mitejn u sebgħa u erbgħin Lira Maltin (Lm247) fix-xahar u allura elfejn, disa' mija u erbgħa u sittin Lira Maltin (Lm2,964). Fis-sena oltra mija u tmien Liri Maltin (Lm108) bonus b'total ta' tlett elef u tnejn u sebgħin Liri Maltin (Lm3072) illi fuq perjodu ta' tletin (30) sena jammontaw għal tnejn u disgħin elf u mija u sittin Lira Maltin (Lm 92,160) – sitta fil-mija (6%) ta' dan jammontaw għal ħamest elef, ħames mija u disgħa u għoxrin Liri Maltin u sittin ċenteżmu (Lm5,529,60). Il-Qorti mhux se tnaqqas xejn min dan biex tikkumpensa l-inflazzjoni mal-ħlasijiet ta' taxxi u kontribuzzjonijiet u lanqas għall-ħlas f'daqqa tenut kont tal-fatt li l-incident ġara sitt snin ilu. Għalhekk it-total li se takkorda bħala danni se jkun sitt elef, ħames mija u tlieta u tletin Lira Maltin u sittin ċenteżmu (Lm6,533.60).

Għaldaqstant il-Qorti tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tilqa' t-talbiet kollha ta' l-attriċi u tikkundanna lill-konvenut iħallasha s-somma ta' jkun sitt elef, ħames mija u tlieta u tletin Lira Maltin u sittin ċenteżmu (Lm6,533.60). L-ispejjeż jitħallsu kollha mill-konvenut.

Moqrija.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----